

Indikace radioterapie u mnohočetného myelomu z pohledu hematologa

Zdeněk Adam + Pavel Šlapa
Interní hematologická klinika
FN Brno
Radioterapeutická klinika MOU Brno

Solitární plazmocytom

Kostní solitární plazmocytom – do průměru 5 cm má radioterapie (40Gy) kurativní efekt

Podmínka kurativního efektu:

Opravdová solitárnost - recidivy v neozářených oblastech jsou častější u solitárního plazmocytomu páteře než u solitárních plazmocytomů dlouhých kostí.

U solitárních plazmocytomů nad 5 cm (*bulky disease*) se postupně zvyšuje radiorezistence, takže je nutné zvýšit dávky záření a u značně velkých ložisek použít konkomitantní radiochemoterapii.

Solitární extramedulární plazmocytom – radioterapie má kurativní efekt, podobně jako u nízcce agresivních lymfomů.

Southar, R. et al.: Guidelines for the diagnosis and management of solitary plasmacytoma of the bone and solitary extramedullary plasmacytoma. Brit. J. Haematol., 124. 2004, s. 717-726.

Šlampa P. Radiační onkologie v praxi. Brno, Masarykův onkologický ústav 2007, 275 s.

Mnohočetný myelom

Radioterapie v kurativní dávce:

- má potenciál velmi snížit počet myelomových buněk
- v ozářené oblasti dojde k zastavení osteolytické aktivity
- mohou převážit reparační změny

Indikace:

- velká ložiska v nosných kostech,
- ložiska v obratlích

ať již jako monoterapie či v kombinaci s preventivní vnitřní fixací

Potenciální přínos:

snížení intenzity bolesti, zastavení progredující osteolýzy, nastartování reparačních pochodů, které mohou vést ke zlepšení funkce.

Mnohočetný myelom

Radioterapie v kurativní dávce:

- má potenciál velmi snížit počet myelomových buněk
- v ozářené oblasti dojde k zastavení osteolytické aktivity
- mohou převážit reparační změny

Indikace:

- velká ložiska v nosných kostech,
- ložiska v obratlích

ať již jako monoterapie či v kombinaci s preventivní vnitřní fixací

Potenciální přínos:

snížení intenzity bolesti, zastavení progredující osteolýzy, nastartování reparačních pochodů, které mohou vést ke zlepšení funkce.

Plánování ozařování

- Dle rtg zobrazení
- Dle CT zobrazení
- Dle MR zobrazení – které nejlépe znázorní rozsah patologické infiltrace skeletu

Mnohočetný myelom

Radioterapie v nižší než kurativní dávce

- ke zmírnění bolesti
- dle dávky různě intenzivní zpomalení aktivity myelomových buněk v ozáření ložisku.

Indikace – bolestivá ložiska dle individuálního zvážení ošetřujícího lékaře.

Zásadní je domluva o potencionálním přínosu a nežádoucích účincích radioterapie

za vše pozitivní v našem životě musíme něčím zaplatit
za přínos radioterapie platí pacienti vedlejšími nežádoucími účinky

Méně často používané formy radioterapie

Polotělové ozáření

- popisoval se dobrý analgetický efekt
- nežádoucím efektem je myelosuprese

Místo radioterapie v komplexní léčbě mnohočetného myelomu

Je nutno vždy společně s radioterapeuty udělat plán pro každého nemocného, obsahující všechny dostupné léčebné postupy ve vyvážené intenzitě – tedy o vyvážené toxicitě.

Proto je nutná společná domluva hematologa, radioterapeuta a případně ortopeda (vnitřní fixace)

Děkuji za pozornost

